

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

**ИЗВЕШТАЈ О РЕЗУЛТАТИМА АНКЕТЕ О
ИНФЛАЦИОНИМ ОЧЕКИВАЊИМА**

септембар 2016.

Београд, октобар 2016.

САДРЖАЈ

Уводна напомена	3
Резиме	4
Инфлациона очекивања финансијског сектора	4
Инфлациона очекивања привреде	5
Инфлациона очекивања синдиката	7
Инфлациона очекивања становништва	7
Нумерички исказана инфлациона очекивања становништва	7
Описно исказана инфлациона очекивања становништва	8

Уводна напомена

Инфлациона очекивања економских субјеката су важан показатељ који се користи у доношењу одлука о мерама монетарне политике у режиму инфлационог таргетирања. Стабилизација инфлационих очекивања и њихово усидравање у оквиру граница дозвољеног одступања од циља мерило су успеха стратегије циљања инфлације и доприносе повећању кредибилитета монетарне политике.

У складу са најбољом међународном праксом, са увођењем режима циљања инфлације у јануару 2009. године, Народна банка Србије је почела да прати и анализира и инфлациона очекивања економских субјеката. У поменуте сврхе, као извор података се користи анкета о инфлационим очекивањима коју од децембра 2014, за Народну банку Србије, спроводи агенција Нинамедија. Учесници анкете који су класификовани у четири сектора (финансијски сектор, привреда, синдикати и становништво) се изјашњавају о очекиваном међугодишњем расту цена за годину дана унапред, а, од марта 2014, и о очекиваном међугодишњем расту цена у средњем року, тј. за две године унапред.

Резиме

Резултати септембарске анкете потврђују да сви посматрани сектори очекују да ће стабилност цена бити очувана и у средњем року.

Према резултатима анкете агенције Нинамедија, инфлациона очекивања финансијског сектора за годину дана унапред су у септембру износила 2,4% (2,25% у августу).

Очекивана инфлација привреде за годину дана унапред се од априла стабилизовала на нивоу од 2,0%. Инфлациона очекивања становништва за годину дана унапред су у септембру била на нивоу од 7,0%, док синдикати очекују да инфлација у септембру 2017. буде на нивоу од 2,0%.

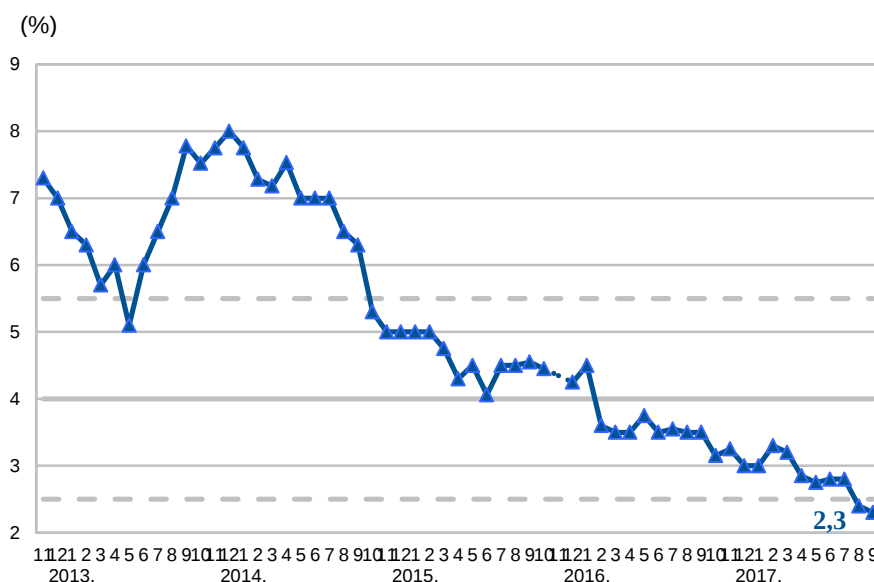
Средњорочна инфлациона очекивања свих сектора, осим привреде која бележи нижа очекивања, наставила су да се крећу у оквиру граница циљаног коридора и непромењена су у односу на резултате претходне анкете.

Усидреност инфлационих очекивања представља један од предуслова за постизање ниске, стабилне и предвидиве инфлације. Постигнута стабилност инфлационих очекивања потврђује поверење ових сектора у мере које предузима Народна банка Србије и указује на одсуство јачих инфлаторних и дезинфлаторних притисака.

Инфлациона очекивања финансијског сектора

Очекивана инфлација финансијског сектора за годину дана унапред је, према резултатима анкете агенције Нинамедија, у септембру износила 2,4% (2,25% у августу). Према анкети агенције Блумберг, очекивања финансијског сектора су наставила да се крећу у границама циља (од октобра 2013) и у октобру ове године износе 2,7% (септембар 2,8%).

Графикон 1. Композитна мера инфлационих очекивања финансијског сектора

Извор: НБС, Ипсос, Нинамедија и Блумберг.

Композитна мера инфлационих очекивања финансијског сектора¹ (која обухвата резултате из анкета агенција Нинамедија и Блумберг) за годину дана унапред је у септембру снижена на ниво од 2,3% (август 2,4%).

Средњорочна инфлациона очекивања финансијског сектора (за две године унапред) су у границама циља од када се прате (март 2014) и у септембру се налазе на нивоу од 2,8%, што је непромењено у односу на август.

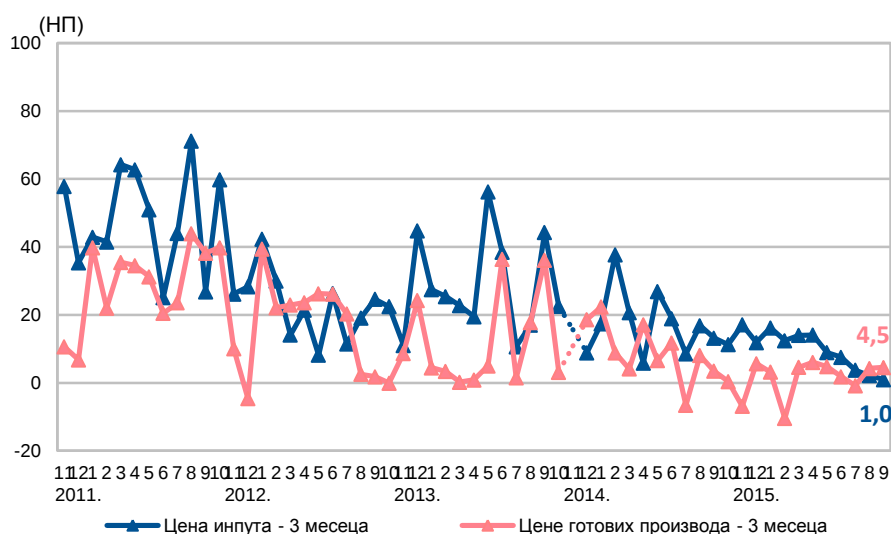
¹ Израчунава се пондерисањем појединачних одговора према критеријуму учешћа у укупној активи анкетираних финансијских институција. Свакој институцији која учествује у обе анкете се приписује аритметичка средина одговора из анкета Нинамедија и Блумберг. На тај начин се банкама са већим тржишним учешћем даје већи утицај на агрегирани резултат.

Инфлациона очекивања привреде

Инфлациона очекивања привреде за годину дана унапред су се од априла стабилизовала на нивоу од 2,0%. Ниска и стабилна инфлациона очекивања привреде су резултат смањених трошковних притисака услед ниских цена примарних производа, као и ниске остварене инфлације, како на домаћем тржишту, тако и у међународном окружењу.

Нето проценат² (НП) предузећа који очекује раст цена *инпута* у наредна три месеца у септембру износи 1,0 п.п. (2,1 п.п. у августу), док НП испитаника који у истом периоду очекује раст цена *готових производа* износи 4,5 п.п. (4,3 п.п. је у августу). **Већина испитаника не очекује промену цена у наредна три месеца - како инпута (84,8%), тако и готових производа (77,9%).** У погледу очекивања у наредних годину дана у септембру се бележе следећи резултати: НП предузећа који очекује раст цена *инпута* износи 16,6 п.п. (август 17,4 п.п.), док НП предузећа који очекује раст цена *готових производа* износи 23,5 п.п. (17,8 п.п. у августу).

Графикон 2. Очекивања сектора привреде у погледу кретања цена инпута и цена готових производа у наредна три месеца

*Вредност изнад нуле указује на раст, а испод нуле на пад.
Извор: Ипсос/Нинамедија.

² Израчунавају се као разлика учешћа предузећа која очекују раст цена и оних која очекују њихов пад, пондерисаних пословним приходима.

У погледу производње/промета, НП испитаника који се у септембру изјаснио да у наредна три месеца очекује њихов раст смањен је на 4,5 п.п. (са 16,8 п.п. у августу), док је НП испитаника који у наредних годину дана очекују раст производње/промета забележио раст на 46,7 п.п. (са 26,4 п.п. у августу).

Инфлациона очекивања синдиката

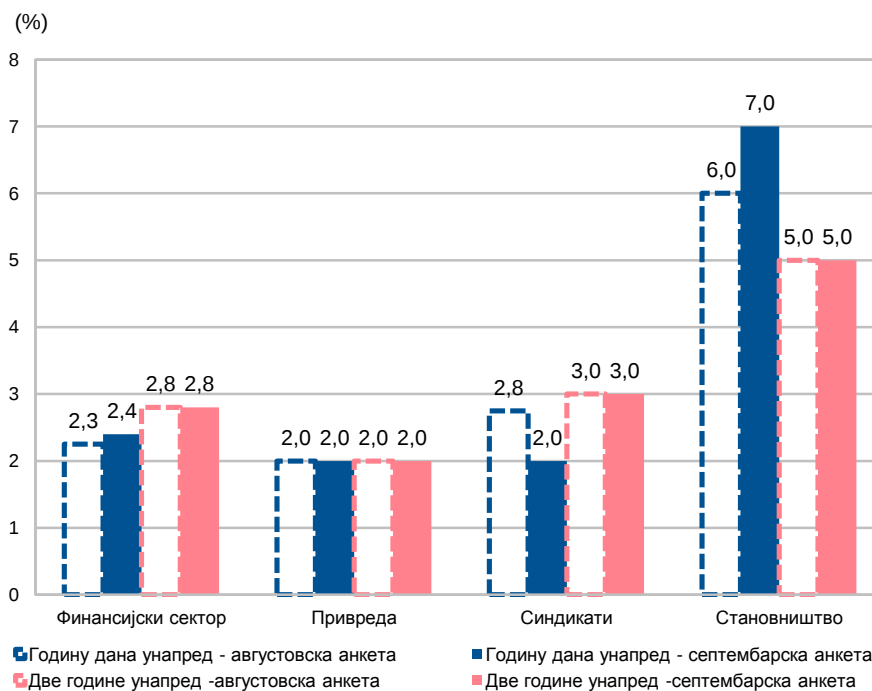
Инфлациона очекивања синдиката за годину дана унапред су се спустила испод граница циљаног коридора и у септембру су износила 2,0% (2,75% август). Средњорочна инфлациона очекивања су у септембру износила 3,0% колико су износила и у августу, а у границама циља се крећу од марта 2015. године.

Инфлациона очекивања становништва

Нумерички исказана инфлациона очекивања становништва

Очекивана међугодишња инфлација сектора становништва се више од годину дана креће око горње границе циљаног коридора и у септембру је забележила ниво од 7,0% (август 6,0%).

Средњорочна инфлациона очекивања становништва (за две године унапред) су на нивоу од 5,0% готово две године (20 месеци), што потврђује да становништво у средњем року очекује да ће се инфлација стабилизovati у оквиру граница дозвољеног одступања од циља.

Графикон 3. Очекивана м.г. инфлација за једну и две године унапред

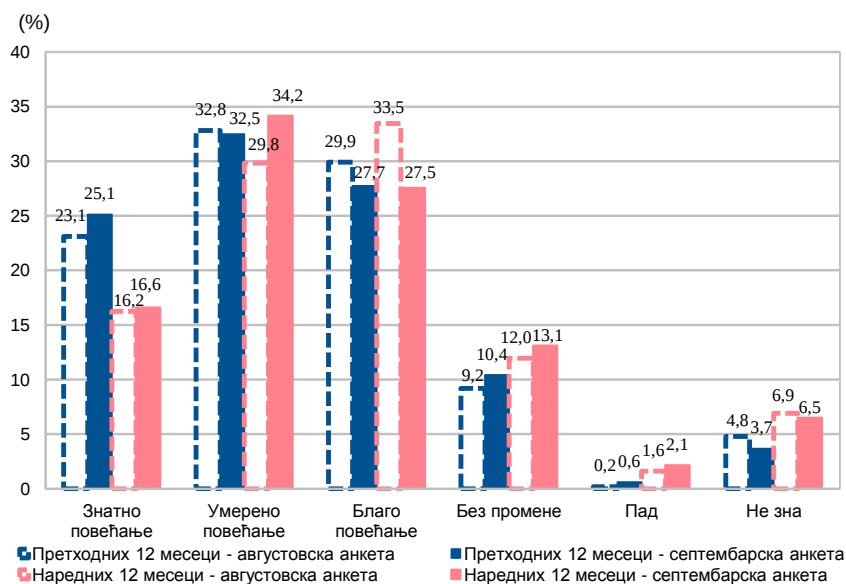
Извор: Нинамедија.

Описно исказана инфлациона очекивања становништва

Описно (квалитативно) исказана очекивања сектора становништва у погледу раста цена указују да већина испитаника (61,7%) очекује умерено или благо повећање цена у наредних годину дана. Удео анкетираних који не очекује промену цена или очекује њихов пад износи 13,1% и 2,1%, респективно, док се 6,5% испитаника изјаснило да не зна. Удео испитаника који очекује знатно повећање цена у наредних годину дана је у септембру био на нивоу од 16,6% (август 16,2%).

У претходном периоду присутан је тренд смањења броја испитаника који се изјашњавају да у наредних годину дана очекују знатно повећање цена у корист одговора који подразумевају умерен и благ раст или непромењене цене. Овакво кретање инфлационих очекивања сведочи о предвидивом и стабилном економском окружењу које доприноси остварењу основног циља монетарне политике у средњем року.

Графикон 4. Дистрибуција испитаника сектора становништва према перципираном и очекиваном расту цена

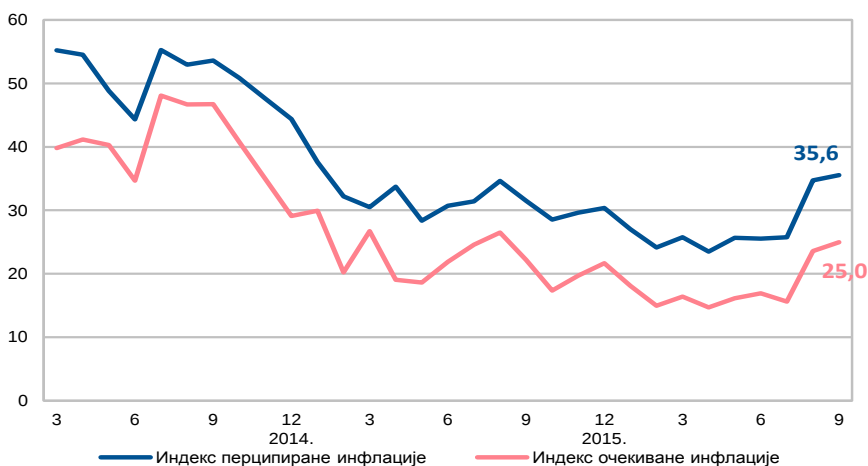

Извор: Нинамедија.

Индекс перципиране инфлације наставио је и у септембру да се креће изнад вредности индекса очекиване инфлације³, што нам указује да становништво очекује да ће инфлација у наредних 12 месеци бити нижа у односу на претходних годину дана. То значи да **један део становништва који има перцепцију да су цене повећане у претходних 12 месеци не очекује да ће се то наставити у наредних 12 месеци.**

Графикон 5. Перципирана и очекивана инфлација становништва

(у индексним поенима)

Извор: Нинамедија.

³ Поменути индекс се добија као разлика између пондерисаног учешћа испитаника који мисле да су цене биле више него благо повећане и оних који мисле да су цене остале исте или пале. За детаље видети Осврт 2 у Извештају о инфлацији – фебруар 2016.